

Vaig conèixer al Perico el 1966. Jo tenia 15 anys. Va ser un viatge que vaig fer amb la meua mare i la meua germana per veure el treball dels jesuïtes a l'Índia.

El Perico havia arribat a l'Índia dues setmanes abans i acabava de celebrar el seu 24é aniversari. Vam recórrer amb ell una gran zona de Maharashtra i sobretot vam estar a Nashik amb P. Barranco, que havia creat el MPSM (Maharashtra Prabodan Seva Mandal), precisament la institució on el Perico passaria tota la seva vida.

Aquells dies van ser molt importants i impactants. Els seus ulls blaus i brillants, encara estaven més brillants i oberts. Vaig veure amb claredat que ell volia aquella vida. A més a més, allà ens van acompanyar grans jesuïtes espanyols d'aquella època: Sopeña, Ribas Espasa, Bañón, Massot, Jurschick, Martín de los Ríos... Dos anys més tard, el Joaquín Barranco moria en un tràgic accident de moto, però l'obra que havia començat va continuar amb altres jesuïtes. En aquella època el Perico continuava la seva formació. Més endavant, excepte algun període curt de temps, es va instal·lar al districte de Nashik; pràcticament tota la seva vida. El vam visitar a tots aquells llocs on va estar, ben aviat amb el meu marit i després també amb els nostres fills: Dindori, Karanhali... vam viure amb ell en tots aquells llocs.

Era impressionant veure com tot creixia, es desenvolupava. Repoblacions forestals, pous, l'administració de les conques dels rius, tot allò que podia millorar els cultius i l'ús de l'aigua, cooperatives làctiques,..

Les visites als pobles i les reunions al final de la tarda són inoblidables. Les riallades es barrejaven amb les seves conclusions clares, sempre després d'escoltar als camperols. Després d'anys d'enfocar la seva feina en temes agraris, va veure clarament que la millora econòmica s'acompanyava d'una millora de l'educació i, malgrat que això sempre havia estat present en el seu treball, va decidir donar més impuls a les iniciatives educatives.

Els seus viatges a Espanya eren tot un goig. Érem part de la seva família de Madrid i sempre s'allotjava a casa nostra. Gaudia de tot i amb tot. Els paisatges, els passeigs, les excursions, la lectura... i especialment el futbol i el menjar. Tot sempre era deliciós i els plats quedaven tan nets com si no haguessin estat utilitzats.

Vam compartir moltes hores de conversa a l'Índia i a Espanya. L'anomenàvem "mon petit philosophe". La seva ment i el seu cor estaven oberts a tothom, però clarament la seva prioritat eren els pobres. Ajudar, sempre juntament amb ells, per tal que milloressin la seva situació, donar-los-hi oportunitats.

Va presidir el matrimoni de les nostres filles i va batejar a un fill de l'altre fill. "No us aparteu de Jesús" va ser un missatge clar per un d'ells, " la fidelitat no és cap a l'altre, és cap a vosaltres mateixos", és l'altre.

El seu treball perdura. Moltes, moltíssimes persones van millorar, en tots els sentits, les seves condicions de vida; quan viatges a la zona on van treballar, pots veure el canvi tan radical que es va produir. La seva amistat també perdura, aquest saber gaudir amb tot i tots, aquelles enriallades tan característiques, una espiritualitat lliure i a la vegada tan profunda, aquell Jesús que li sortia pels porus. .. Hem estat mol privilegiats de creuar-nos amb persones com el Perico. Ell sentia la nostra amistat i el carinyo incondicional i nosaltres també.

Descansa en pau, abraçat per Deu.